

Thesis Title Cholinergic Effect of Quercetin
Author Miss. Nuchanart Chaichana
M.Sc. Pharmacology
Examining Committee :
 Assoc. Prof. Dr. Amphawan Apisariyakul Chairman
 Assoc. Prof. Dr. Panee Tejasen Member
 Assist. Prof. Dr. Chucheep Praputpittaya Member

ABSTRACT

Quercetin, 3,3',4',5,7-pentahydroxyflavone, a compound of yellow powder extracted from natural sources such as the leaves of *Psidium guajava* (Myrtaceae), possessed the cholinergic effect. Hippocratic screening of the pharmacological properties of quercetin using the method of intraperitoneal inject into the experimental rats. A decrease in motor activity and depression of respiratory rate were observed. A pharmacological study of quercetin was made in both rat sciatic nerve-gastrocnemius in in vivo preparation and rat phrenic nerve-hemidiaphragm preparation; in in vitro system. From this study it was found that quercetin caused a decrease in neurally-evoked twitch both in vivo and in vitro experiments. Quercetin (2,4 and 8 mg/kg body weight) produced a time-related, significant decrease in muscle twitch amplitude in rat sciatic nerve-gastrocnemius preparation; and a dose of 16 mg/kg body weight produced a complete

neuromuscular blockade. In rat phrenic nerve-hemidiaphragm preparation, quercetin (3.0×10^{-4} , 6.0×10^{-4} , 1.2×10^{-3} and 2.4×10^{-3} M) produced a marked decrease in muscle twitch amplitude and the response was dose-dependent. It was therefore suggested that quercetin (3.0×10^{-4} M) produced a synergistic effect on SCh neuromuscular blocking action. However, tetraethylammonium (TEA), neostigmine and Ca^{2+} could not antagonize the neuromuscular blocking effect of quercetin. Further investigation dealing with the post-tetanic potentiation (PTP) of rat sciatic nerve-gastrocnemius preparation was not abolished by quercetin. In addition, quercetin does not have a synergistic effect with hemicholinium (HC_3). Quercetin 16 mg/kg body weight could suppress the twitch amplitude of ACh contracture in rat 14-21 days denervated gastrocnemius muscle preparation. Therefore, the results suggested that quercetin exerts its effect on the neuromuscular junction. The possible mechanism of neuromuscular blocking action of quercetin was postulated to be due to depolarized blocking action at the postsynaptic site and/or a decrease sensitivity of motor endplate to ACh. Furthermore, quercetin (3.7×10^{-5} - 2.4×10^{-3} M) also exerted an inhibition of the smooth muscle contraction induced by ACh, serotonin (5-HT), histamine and barium chloride on isolated guinea-pig ileum preparation. It was also shown that quercetin could inhibit ileal contraction induced by spasmogens with different pharmacological mechanisms and produced the inhibition of ACh much more than

that of 5-HT, histamine and barium chloride. The investigation of quercetin in the dose which produced the neuromuscular blockade on the cardiovascular system indicated slight decrease in MABP in anesthetized rats. On the other hand, quercetin produced positive inotropic and chronotropic effect in the isolated rat atria preparation and could abolish the negative inotropic effect of ACh. Therefore, the results suggested that quercetin exerts its anticholinergic properties at nicotinic site as well as muscarinic site.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ฤทธิ์ทางโคลิเนอร์จิกของสารเคอร์ซีทิน

ชื่อผู้เขียน

นางสาว นุชนาฏ ชัยชนะ

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาเภสัชวิทยา

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์ ดร. อัมพวัน อภิลวิชะกุล	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ พญ. พาณี เตชะเสน	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชูชีพ ประทุมพิทยา	กรรมการ

บทคัดย่อ

สารเคอร์ซีทิน เป็นสารเคมีที่มีสูตรโครงสร้างเรียกว่า 3,3',4,5,7-pentahydroxyflavone มีลักษณะเป็นสารสีเหลือง สามารถแยกสกัดได้จากสารสมุนไพบบางชนิด เช่น ใบฝรั่ง เป็นต้น วัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้า เพื่อศึกษาผลการออกฤทธิ์ของสารเคอร์ซีทินต่อระบบโคลิเนอร์จิก (cholinergic system) จากการศึกษา hippocampal screening โดยฉีดสารเคอร์ซีทินเข้าทางช่องท้อง ของหนูขาว เพื่อศึกษาฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาโดยทั่วไป พบว่าทำให้ลด motor activity และลดอัตราการหายใจของหนูขาว การศึกษาฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาของสารเคอร์ซีทินที่บริเวณส่วนต่อปลายประสาท-กล้ามเนื้อลายของหนูขาวนั้น ได้ทำการทดลองในตัวสัตว์ทดลองโดยใช้ ส่วนของเส้นประสาทไซอะติก-กล้ามเนื้อแกสตรอกนีเมียส และการทดลองนอกตัวสัตว์ทดลอง โดยใช้ส่วนของเส้นประสาทฟรีนิก-กล้ามเนื้อกระบังลม จากผลการวิจัยนี้พบว่า สารเคอร์ซีทินมีผลทำให้เกิดการหดตัวของกล้ามเนื้อลายทั้งการทดลองในตัวสัตว์ทดลองและนอกตัวสัตว์ทดลอง จากการศึกษาที่ใช้ส่วนของเส้นประสาทไซอะติก-กล้ามเนื้อแกสตรอกนีเมียส พบว่าสารเคอร์ซีทินในขนาด 2, 4 และ 8 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัมทำให้เกิดการหดตัวของกล้ามเนื้อลายที่เกิดจากการกระตุ้นเส้นประสาทลดลงอย่างชัดเจน และสารเคอร์ซีทินในขนาด 16 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม สามารถยับยั้งการทำงานของกล้ามเนื้อได้อย่างสมบูรณ์ (complete neuromuscular blockade) การศึกษาที่ใช้ส่วนของ เส้นประสาทฟรีนิก-กล้ามเนื้อกระบังลม พบว่าสารเคอร์ซีทินขนาด 3.0×10^{-4} , 6.0×10^{-4} , 1.2×10^{-3} , และ 2.4×10^{-3} M ทำให้การหดตัวของกล้ามเนื้อลายลดลงเช่นเดียวกัน การหดตัวที่ลดลงของกล้ามเนื้อลายนั้นขึ้นอยู่กับขนาดของสารเคอร์ซีทิน ดังนั้น จึงได้ทำการศึกษากลไกการออกฤทธิ์

(mechanisms of action) ของสารเคอร์ซีทิน จากผลการวิจัยนี้พบว่า การหดตัวของกล้ามเนื้อลายที่ลดลงนี้ สัมพันธ์กับการลดการหดตัวของกล้ามเนื้อลายที่เกิดจาก succinylcholine (SCH) และนอกจากนี้ ยังพบว่า การลดการหดตัวของสารเคอร์ซีทิน ไม่สามารถต้านฤทธิ์ได้ด้วย tetraethylammonium (TEA), แคลเซียม และ neostigmine และเคอร์ซีทินนี้ ไม่สามารถยับยั้งการเกิด post-tetanic potentiation (PTP) ได้ นอกจากนี้ ยังพบว่า สารเคอร์ซีทินนี้ ไม่สัมพันธ์กับ hemicholinium (HC_3) ในการลดการหดตัวของกล้ามเนื้อลาย เคอร์ซีทิน ในขนาด 16 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม สามารถยับยั้งการหดตัวที่เกิดจาก acetylcholine (ACh) ได้ โดยศึกษาในกล้ามเนื้อแกสตรอก-นีเมียสของหนูขาวที่ตัดเส้นประสาทออกแล้ว (denervated muscle) จะเห็นว่า เคอร์ซีทิน อาจมีผลต่อส่วนต่อบริเวณปลายประสาทและกล้ามเนื้อลาย โดยอาจมีกลไกการออกฤทธิ์ทำให้เกิด depolarization ที่ตำแหน่งของ postsynaptic site และ/หรือ ปลอดภัยไว (sensitivity) ของ motor endplate ต่อ ACh จากการวิจัยนี้คาดว่า ไม่มีผลที่ presynaptic site

จากการศึกษาโดยใช้ส่วนของ ลำไส้เล็กของหนูตะเภาพบว่า เคอร์ซีทิน ในขนาด 3.7×10^{-5} - 2.4×10^{-3} M สามารถลดการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบที่เกิดจาก ACh, serotonin, histamine และ barium chloride ได้ จากผลการวิจัยนี้แสดงว่าฤทธิ์ในการลดการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบที่เกิดจากเคอร์ซีทินมีหลายกลไก และนอกจากนี้ยังพบว่า มีผลต่อการลดการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบที่เกิดจาก ACh ได้มากที่สุด

การศึกษาลงของเคอร์ซีทินต่อระบบไหลเวียนโลหิต โดยทำการศึกษาในหนูขาวที่สลบด้วยเพนโตบาร์บิทัลพบว่า เคอร์ซีทิน ในขนาดที่ทำให้เกิดการหดตัวของกล้ามเนื้อลายนั้น สามารถลดความดันโลหิตได้ แต่เมื่อศึกษาออกตัวสัตว์ทดลอง โดยแยกหัวใจห้องบนมาศึกษาพบว่า เคอร์ซีทินทำให้เพิ่มความแรงในการหดตัวของหัวใจห้องบน และยังสามารถยับยั้งฤทธิ์ของ ACh ในการลดความแรงในการหดตัวของหัวใจได้ จากการวิจัยนี้เคอร์ซีทินออกฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา โดยลดการทำงานของระบบโคลิเนอร์จิกที่ปลายประสาท-กล้ามเนื้อลาย, ลดการทำงานของกล้ามเนื้อเรียบที่เกิดจาก ACh, ลดความดันโลหิต และมีผลต่อหัวใจโดยต้านฤทธิ์ ACh ได้ จากการวิจัยนี้คาดว่า เคอร์ซีทินมีคุณสมบัติ anticholinergic ทั้งสองแห่งคือ nicotinic และ muscarinic